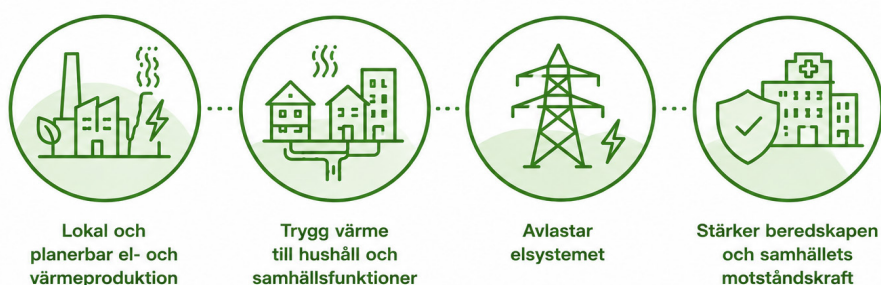

Kraftvärmens roll i totalförsvaret

Regional Energi samlar 20 av Sveriges största kommunalägda energibolag. Tillsammans driver vi de kommunala energisystemen runtom i landet. Fjärr- och kraftvärmesystemen, tillsammans med elnäten, utgör kärnan i de energigemenskaper som en kommun utgör. Kraftvärmens producerar el till elnätet och värme till fjärrvärmenätet, lokalt och planerbart. Det gör den till en viktig resurs i ett energisystem där elbehovet ökar, där väderberoende produktion växer och där totalförsvaret kräver robusta lokala lösningar. Fjärrvärme är den vanligaste uppvärmningsformen i Sverige. Mer än hälften av alla bostäder och lokaler värms med fjärrvärme.

Kraftvärmens stärker den svenska beredskapen

Kraftvärmens stärker beredskapen och bidrar med lokal elproduktion, trygg värmeförsörjning och där tekniska förutsättningar finns, förmågor som ö-drift och dödnätsstart. Ö-drift är när elnätet kan hållas igång med lokal elproduktion för de viktigaste funktionerna i samhället, trots att det inte finns någon koppling till det omgivande nätet. Det innebär att kraftvärmens kan bidra till att samhällsviktiga funktioner får bättre förutsättningar att fungera även vid allvarliga störningar. Det handlar om exempelvis el och värme till sjukvård, äldreomsorg eller el till livsmedelsproduktion. Myndigheten för civilt försvar nämner detta som centrala delar i planeringen av det civila försvaret. Energibolag behöver tydliga uppdrag, ersättning och investeringsstöd för att kunna utveckla lokal effekt, ö-driftskapacitet, dödnätsstart och robust värmeförsörjning till kritiska samhällsfunktioner.

Fjärrvärmens avlastar elsystemet

Fjärrvärmens avlastar elsystemet med omkring 10 000 megawatt under kalla vinterdagar när effektbehovet är som störst. Det motsvarar effekten från cirka nio svenska kärnkraftsreaktorer. Som jämförelse uppgår den installerade kärnkraftseffekten i Sverige till cirka 7 000 megawatt enligt Energiföretagens sammanställning av elproduktion och installerad effekt. Om en stor andel av de hushåll som idag använder fjärrvärme i stället skulle gå över till eluppvärmning skulle belastningen på elsystemet öka, särskilt under kalla vinterdagar när efterfrågan på el är hög. I många kommuner skulle det innebära att elnätets kapacitet behöver byggas ut omfattande för att klara de nya effekttopparna. Fjärrvärmens spelar därför en viktig roll genom att avlasta elsystemet och frigöra kapacitet för industrins och transportsektorns ökade elbehov i energiomställningen.

Fjärr- och kraftvärme stärker energiresiliensen

Fjärr- och kraftvärme stärker energiresiliensen eftersom en av dess många styrkor är att den i huvudsak försörjs genom inhemska resurser. Den är flexibel och kan använda flera olika typer av bränslen och resurser, ofta lokala och regionala. Det kan handla om restprodukter från skogsbruk, returträ, avfall, spillvärme och andra restflöden som annars hade gått till spillo. På så sätt minskar importberoendet samtidigt som samhällets resurser används mer effektivt.

Regional energi ser att bränsleförsörjningen behöver stärkas och det behöver skapas bättre förutsättningar för bränsleflexibilitet i kris och krig. Det omfattar inte bara transporter till anläggningarna, utan också behovet av anpassningar i miljötillstånd och regelverk så att olika bränslen faktiskt kan användas när det krävs. Detta förutsätter nära samverkan mellan energibolag, myndigheter, staten och lokala aktörer.

Samverkan gör systemet starkare och dess fulla nytta uppstår inte i enskilda anläggningar, utan i lokala och regionala energisystem. När fjärrvärmenät kopplas samman, när bolag delar reservkapacitet och när energiflöden samordnas ökar robustheten.

Slutsatsen är att fjärr- och kraftvärmen inte bara är en energilösning. Den är en beredskapsresurs, en systemresurs och en möjliggörare för elektrifieringen. Budskapet är enkelt. Vår infrastruktur är avgörande för att lokalsamhället ska kunna fungera, både i krig och fred. Men vi har potential att bidra mer. Nu behöver politiken ge fjärr- och kraftvärmen rätt förutsättningar att bidra fullt ut.

Stöd för ökad beredskapsförmåga

Incitament och resurser för energibolag att stärka och expandera sina funktioner.

Utökad tillstånd för bränslen

Ökad flexibilitet i bränslemixen och möjlighet att använda alternativa bränslen.

Främjande av samverkan

Skapa förutsättningar för energibolag, inom fjärrvärme, att samarbeta och stödja varandra för att öka systemets robusthet.

